Rok III[ci] Nr. 7. Kraków, dnia 12 Lipca. Rok 1875.

Wychodzi w Krakowie
co tydzień przez czas pory zdrojowo-kąpielowéj.

Biuro Redakcyi i Administracyi
W KRYNICY
w c. k. Zakładzie Zdrojowym.

Prenumeratę miejscową przyjmuje Administracya „**Czasu**“ w Krakowie, gdzie także dostać można pojedynczych Numerów „**Krynicy.**“

KRYNICA

Tygodnik poświęcony ojczystym Zakładom zdrojowo-kąpielnym.

Redaktor
Dr MICHAŁ ZIELENIEWSKI
Lekarz Rządowy c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy.

Prenumerata wynosi

w Krakowie na miejscu 1 złr.
w Monarchii austryacko-węgierskiéj z przesyłką pocztową . . . . . 1 złr. 20 c.

Numer pojedynczy . . . — 6 „

Należytość za prenumeratę lub za umieszczenie ogłoszeń odsyłać należy **franco** do **Biura Administracyi.**

O NAPEŁNIANIU
WÓD LEKARSKICH
na sprzedaż rozsyłanych w ogólności

z dołączeniem opisu napełniania szczawy żelazistéj w Krynicy

skreślił

Dr. Michał Zieleniewski.

(Ciąg dalszy).

Co do drugiego warunku, t. j., aby wody nieświeże sprzedawane być nie mogły, uczyniła zadosyć kontrola rządowa, do wód lekarskich, jako do artykułu handlowego sprawiedliwie rozciągnięta. Wszakże i tu należało tego rodzaju kontrolę obmyślić, któraby obok ścisłości, nie stawiała w dalszéj przyszłości widoku, jeżeli nie zupełnego upadku handlu tego rodzaju przedmiotem, to przynajmniéj nie narażała go na znaczny ubytek i pomniejszenie z przyczyny tu dotyczących obostrzeń.

Jak z pierwszego zadania, t. j., aby podać odpowiednie sposoby napełniania wód lekarskich, chlubnie wywiązała się Chemija z Mechaniką zespolona; tak drugiemu, t. j., aby świeże tylko wody lekarskie sprzedawać, uczyniła zadosyć kontrola rządowa, nakazująca pojedyncze flaszki rokiem napełnienia oznaczać.

Ważność tego przedmiotu dla właścicieli zdrojowisk, dla lekarzy, a nadewszystko dla całéj publiczności, przedmiotu, w którym schodzą się wszechstronne interesa: zdrowia, potrzeby i zysku; zniewala nas, iż nieco dłużéj nad nim zastanowić się będziem musieli.

Aby pozyskać wody lekarskie na handel rozsyłane zupełnie dobre, i takież same, jak je w zdroju, z którego naczerpane zostały, znajdujemy; niedosyć napełniać je do flaszek według pewnego (chociażby najsztuczniejszego) sposobu, niedosyć aby tylko z roku na rok spotrzebowane, zawsze świeżemi zastąpione bywały; ale całe postępowanie przy napełnianiu, korkowaniu, zalakowaniu, a wreszcie pakowaniu i rozsyłaniu wód lekarskich, musi i powinno się odbywać według pewnych zasad, a każda z tych pojedynczych czynności, nie może być wadliwą, wszystkie bowiem mają niezaprzeczony wpływ na dobroć i nieskazitelność wód lekarskich.

Na czém przeto polega każda z powyższych czynności, nieodzownych przy rozsyłaniu wód lekarskich, na co głównie przy nich baczyć należy, jeżeli chcemy, aby sprawa rozsyłania należycie wykonaną była, pokrótce tutaj nadmienimy.

1) Przedewszystkiém wody lekarskie winny być w samym zdroju stale i niezmiennie w swym przyrodzonym stanie utrzymywane i zachowane; zmieniającéj się bowiem co chwila wody czerpać do flaszki nie należy; a zatém wypada je zabezpieczyć od wszelkich zewnętrznych wpływów, szkodliwie na nie działających.

Do tego rodzaju okoliczności, wody lekarskie w samym zdroju zmieniających, należą:

a) Niewłaściwa lub w złym stanie znajdująca się oprawa czyli ocembrowanie zdroju, nieodpowiedni i rozkładający się w wodzie lekarskiéj gatunek i materyał oprawy.

b) Przeciekanie wody słodkiéj do zdroju lekarskiego.

c) Wszelkie wody lekarskie przedstawiają mniéj składników wobec niskiego stanu barometru, po wielkich a długo trwających deszczach; czerpanie przeto wód lekarskich do flaszek po dniach dżdżystych długotrwających, nie powinno się przedsiębrać.

d) Zdroje wód lekarskich skąpe, to jest, z małym przypływem wody, wśród ciągłego i kolejnego czerpania do flaszek, łatwo aż do dna źródła wyczerpanemi być mogą; baczyć przeto należy, aby w zdroju woda zawsze do pewnéj wysokości ponad dno w źródle się znajdowała, by flaszki czystą, a nie mętną wodą mogły być napełniane. Zaniedbanie bowiem téj ważnéj okoliczności, staje się powodem, iż lekkie osady i muł w każdém źródle stanowczo przy dnie zdroju zbierający się, czerpaniem poruszone, wraz z wodą do flaszek nabierane bywają, ztąd woda w nich jest mętna i nieprzeźroczysta. *(C. d. n)*

NOTATKI BIBLIOGRAFICZNE O BALNEOLOGII KRAJOWEJ.

Następujące pisma dotyczące Balneologii krajowéj w r. 1875 drukiem ogłoszone zostały:

Dr. Stockmann A., lekarz zdrojowy w Ciechocinku. Spostrzeżenia z praktyki lekarskiéj w Ciechocinku. Vide *Gazeta Lekarska* r. 1875. T. XVIII. Nr. 4.

6 LISTA GOŚCI

przybyłych do c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy

od dnia 3 do dnia 10 Lipca 1875 r.

379.	Księżna Czartoryska Zuzanna, włašc. dóbr z Woli Justowskiéj pod Krakowem z familią i służbą	osób	10	przybyły d.	3	Lipca	pod	Warszawą.
380.	Ławicki Adam, urzędnik kolej. z Krakowa z famil. i służącymi	„	6	„	3	„	„	Pogonią.
381.	Ks. Płaski Aleksander, kapelan z Woli Justowskiéj pod Krakowem	„	1	„	3	„	„	Warszawą.
382.	Niewiadomska Sabina, żona inżyniera krajowego z Krakowa z córką i służącą	„	3	„	3	„	„	Topolami Nr. 8.
383.	Straszyńska Marya, właśc. dóbr z Babuchowa (na Podolu) z Celiną i Adelą Dobrzańską i służącym	„	3	„	3	„	„	Trąbką Nr. 15. 16.
384.	Tyberski Alojzy, majster szewski z Nowego Sącza z pomocnikami	„	6	„	3	„	„	Potokiem.
385.	Stanek Wilhelmina, obywatelka z Wiszenki z córką	„	2	„	3	„	„	Lwem.
386.	Pajączkowska Marya, żona dyrektora tow. kredyt. ze Lwowa z Zofią i Ignacą Zborowską	„	4	„	3	„	„	Gwiazdą.
387.	Kaleta Karol, urzędnik prywatny z Krzeszowic	„	1	„	3	„	„	Cisem.
388.	Majer Malwina, wdowa po urzędniku z Bestwinka z Maryą Mister	„	2	„	3	„	„	Sobieskim.
389.	Schneider Wilhelm, dzierżawca dóbr z Dziadowizny	„	1	„	3	„	„	Góralem.
390.	Feldmann Katarzyna obywatelka z Choródzki (gub. Wileńska)	„	1	„	3	„	„	Litwinką.
391.	Feldmann Alina „ „ „	„	1	„	3	„	„	„
392.	Potańska Emilia „ z Królestwa Polsk. z córką	„	2	„	3	„	„	Pagatem.
393.	Chaberska Adela, guwernantka „ „	„	1	„	3	„	„	„
394.	Głębocka Elżbieta, obywatelka z Horodenki z córką	„	2	„	4	„	„	Białą różą.
395.	Różycki Edmund, agent tow. krakosk. wzaj. ubezp. z Horodenki	„	1	„	4	„	„	„ „
396.	Skiba Edward, prof. Uniwersytetu z Krakowa	„	1	„	4	„	„	Szwajcarem Nr. 7.
397.	Zdanowska Teresa, właśc. dóbr. z Zeznik (Król. Polsk.)	„	1	„	4	„	„	Trąbką Nr. 8. 9.
398.	Epstein Blime, żona kupca z Nowegomiasta	„	1	„	4	„	u	Röslera.
399.	Wolińska Teresa, obywatelka z Radomyśla	„	1	„	4	„	u	Krumholza.
400.	Gardulska Teresa, „ „	„	1	„	4	„		„
401.	Cieslakowa Julia, „ „	„	1	„	4	„		„
402.	Halberstam Estera, żona kupca z Nowego Sącza	„	1	„	4	„	u	Röslera.
403.	Horowitz Tyle, żona kupca z synem z Nowego Sącza	„	2	„	4	„	„	„
404.	Frenzel Antoni, urzędnik prywatny z Krakowa	„	1	„	4	„	„	Lorczaka.
405.	Ruzanec Salomea, kupcowa z Prasznysy (Rosya)	„	1	„	4	„	u	Sal. Brauna.
406.	Freiwald Elka, „ ze sługą z Krakowa	„	2	„	4	„	„	„
407.	Ks. Suter Wawrzyniec, Augustyanin „	„	1	„	4	„	pod	Pogonią.
408.	Dobrzańska Hermina, żona prof. gimnaz. z córką z Chełma	„	2	„	4	„	„	Ułanem.
409.	Aywas Grzegórz, c. k. rewident rach. z córką z Krakowa	„	2	„	4	„	u	Dudzika.
410.	Brandys Chaje Róże, handlarka z Nowego Sącza	„	1	„	4	„	pod	Gołębiami.
411.	Kauftheil Elias, kelner z Nowego Sącza	„	1	„	4	„	„	„
412.	Dobrowolski Alfred, właś. dóbr z córką i służącą ze Lwowa	„	3	„	4	„	„	Opatrznością.
413.	Doboszyński Jan, urzędnik z synem z Warszawy	„	2	„	4	„	pod	Trąbką Nr. 11.
414.	Winkler Łucyna, żona urz. kol. z familią i służącą z Bochni	„	5	„	4	„	„	„ „ 9.
415.	Ks. Stokowski Leon, kanonik i proboszcz ze Sokołowa	„	1	„	4	„	„	Warszawą.
416.	Rudy Teodor, obywatel ziemski z Tarnopola	„	1	„	4	„	„	Rybą.
417.	Rudner Ester, kupcowa z córką z Tarnowa	„	2	„	5	„	u	Jodłowskiego.
418.	Nowolecki Napoleon, księgarz z Krakowa	„	1	„	5	„	pod	Warszawą.
419.	John Marya, żona kupca z Tarnowa	„	1	„	5	„	„	3ma różami.
420.	Seifert Joanna, żona inżyniera z Tarnowa	„	1	„	5	„	„	„ „
421.	Millet Teofila, córka właś. dóbr z Bodzanowa	„	1	„	5	„	„	Rybą.
422.	Kuczyńska Wanda, właś. dóbr z synem z Warszawy	„	2	„	5	„	„	Pagatem.
423.	Topolnicka Marya, modniarka z córką i Stanisławą Gruzewską ze Lwowa	„	3	„	5	„	„	Trąbką Nr. 2.
424.	Serwacka Katarzyna, żona budow. z córką ze Lwowa	„	2	„	5	„	„	Gwiazdą.
425.	Engel Salke, kelner z Łabowy	„	1	„	5	„	„	Braunfelda.

426.	Goldstein Ryfka, kucharka z Krakowa	osób	1	przybył	5	Lipca	u Braunfelda.
427.	Radwan Zofia, obywatelka z familią z Warszawy	„	3	„	5	„	pod Węg. Koroną.
428.	Schubuth Fryderyk, kupiec z familią ze Lwowa	„	4	„	5	„	„ Pogonią.
429.	Kosmider Wojciech, lokaj z Łąk	„	1	„	5	„	„ pod Warszawą.
430.	Staniowski Tomasz, lokaj z żoną z Nowego Sącza	„	2	„	5	„	„ „ „
431.	Wachsmann Karolina, żona lekarza z Sekelhülu (Węgry)	„	1	„	5	„	„ Lwem.
432.	Leichtterg Amalia, właś. dóbr z Lubetina „	„	1	„	5	„	„ „
433.	Rzymkowski Marceli, fotograf z familią z Krakowa	„	4	„	5	„	u Hütla.
434.	Chmielewska Stefania, żona kelnerą z córką i słnż. z N. Sącza	„	3	„	5	„	„ Dudzika.
435.	Wenda Seweryna, obyw. z famillą z Częstochowy	„	3	„	5	„	pod Strzelcem.
436.	Marsnicka Zofia, żona aptekarza ze Skalmierza	„	1	„	5	„	„ „
437.	Starzycka Helena, obywatelka z Pińczowa	„	1	„	5	„	„ „
538.	Wachsbaum Ete, kupcowa z Biłgoraja (Król. pol.)	„	1	„	5	„	u Röslera.
439.	Feinberg Felde, żona kupca z Kijowa	„	1	„	5	„	„ „
440.	Hr. Orłowska Klementyna, właś. dóbr z familią i służbą z Jarmolińca (Podole)	„	8	„	6	„	pod Dębem.
441.	Wimpiller Zygmunt, fotograf ze Lwowa	„	1	„	6	„	„ Ułanem.
442.	Ankelska Ludwika, żona kupca z Czerniowic	„	1	„	6	„	„ Sobieskim.
443.	Wasiutyńska Ignacya, żona urzędnika z familią z Lublina	„	2	„	6	„	„ Opatrznością.
444.	Strzeszewska Cesława, obyw. z familią z Płocka	„	3	„	6	„	„ Sobieskim.
445.	Rose Matylda, żona dra medycyny z familią z Warszawy	„	5	„	6	„	„ Kosynierem.
446.	Dr. Rasp Henryk, c. k. lekarz pułk. z fam. i służ. z Brzeżan	„	5	„	6	„	„ „
447.	Darowska Nina, obywatelka z Krzeczanowic	„	1	„	6	„	„ „
448.	Kopernicka Magdalena, obyw. „	„	1	„	6	„	„ Góralem.
449.	Korngut Fani, kupcowa ze Starego Sącza	„	1	„	6	„	„ Łososiem.
450.	Rubin Mojżesz, rabin z żoną i służącą z Rzeszowa	„	3	„	6	„	u Röslera.
451.	Kratzer Józefa, obywatelka z Krakowa	„	1	„	6	„	pod Kosynierem.
452.	Skaus Felicya, obywatelka z Wilna.	„	1	„	7	„	„ Zegarem.
453.	Brzozowski Jarosław, obywatel z Wilna.	„	1	„	7	„	„ „
454.	Donhaiser Stanisława, żona budown. z Krakowa z famil. i służącą	„	4	„	7	„	„ Szwajcarem Nr. 11.
455.	Lipska Karolina, żona kupca z Kutna (Król. Polsk.)	„	1	„	7	„	„ Strzelcem.
456.	Lewin Rachel, „ „ z Pińska	„	1	„	7	„	„ „
457.	Nalepiński Wincenty, nauczyciel z Warszawy z familią	„	6	„	7	„	„ „
458.	Dąbczewska Antonina, żona radcy ze Lwowa	„	1	„	7	„	„ Gwiazdą.
459.	Kastory Luiza, obywatelka z Podhajca z familią	„	3	„	7	„	„ Korona węgierską.
460.	Katz Haje, kupcowa z Rymanowa z córką	„	2	„	7	„	u Luksa.
461.	Silberstein Karolina, żona kupca z siostrą Sydonią Kaffebaum z Krakowa	„	2	„	7	„	pod Gwiazdą.
462.	Grosbat Joachim, handlarz z Łącka	„	1	„	7	„	„ Aniołem.
463.	Szczepańska Apolonia, obywatelka ze Sokola ze służącą	„	2	„	7	„	„ Opatrznością.
464.	Szczepanowska Marcela, właśc. dóbr ze „ „	„	1	„	7	„	„ „
465.	Bogdańska Józefa, obywatelka z Kielc ze służącą	„	2	„	7	„	„ Ułanem.
466.	Tarnowski Edward, właśc. dóbr ze siostrą Stefanią Długotarską z Ukrainy	„	2	„	7	„	„ „
467.	Wroński Karol, c. k. oficyał sądowy z Nowego Sącza z familią	„	3	„	7	„	„ Gwiazdą.
468.	Kamińska Karolina, obywatelka z Krakowa	„	1	„	7	„	„ Lwem.
469.	Kaczkowska Jadwiga, obywatelka z Antoniną Bieśniowską z Klimuntowa (Król. Polsk.)	„	2	„	7	„	„ Goralem.
470.	Wagner Pelagia, emerytka z córką z Piotrkowa (Król. Polsk.)	„	2	„	7	„	„ Białą różą.
471.	Choderas Majer, kupiec z Kijowa ze słażącym	„	2	„	7	„	„ Rybą.
472.	Fryde Rozalia, właśc. dóbr. z Kraszowic z familią	„	3	„	7	„	u Luksa.
473.	Henig Haje, nauczycielka prywatna z Liska	„	1	„	7	„	u Kaila.
574.	Raczyński Jan, krawiec damski z Nowego Sącza z famil. i pomocn.	„	12	„	7	„	pod Potokiem.
475.	Skłodowska Euzebia, żona emeryta z Warszawy	„	1	„	8	Lipca	pod Lwem.
476.	Karb Feige, żona kupca z Leżajska	„	1	„	8	„	„ Kanarkiem.
477.	Teitelbaum Beile, handlarka z Baligrodu	„	1	„	8	„	u Sal. Brauna.
478.	Weissmann Malke, „ „	„	1	„	8	„	„ „
479.	Beter Pepi, handlarka z Oświęcimia	„	1	„	8	„	„ Nat. Schächter.
480.	Horowitz Lotti, „ „	„	1	„	8	„	„ „ „
481.	Kalfus Chaje, wyrobnica z Wiśnicza	„	1	„	8	„	u Sal. Brauna.
482.	Bodenstein Ryfka, handlarka z Lublina	„	1	„	8	„	u Baldingera.

483.	Landau Julia, żona kupca z Suchy	osób 1	przybył	8	Lipca	pod Kanarkiem.
484.	Leibowicz Rachel, kupcowa z Baranowa	„ 1	„	8	„	u Luksa.
485.	Kleinmann Cine, handlrz ze służącą z Jaworznia	„ 2	„	8	„	„ Kaila.
486.	Schindelbaum Scheindel, kupcowa ze służącą z Kańczugi	„ 2	„	8	„	„ „
487.	Hr. Orłowska Iza, wł. dóbr z familią i służbą z Krakowa	„ 9	„	8	„	pod 3 różami.
488.	Lemański Gustaw, obyw. z żoną z Wygnanowic (Król. pol.)	„ 2	„	8	„	„ Opatrznością.
489.	Werner Cecylia, obyw. z synem z Warszawy	„ 2	„	8	„	„ Pagatem.
490.	Horodyńska Józefa, żona urz. banku hip. z Sądowéj Wiszni	„ 1	„	8	„	„ Kurkiem.
491.	Potkański Kalikst, obyw. z Zyg. Potkańskim z Warszawy	„ 2	„	9	„	„ 3ma różami.
492.	Rosenblatt Józef, doktorand prawa z Krakowa	„ 1	„	9	„	„ „ „
493	Elters Adolf, jubiler z Krakowa	„ 1	„	9	„	„ Sobieskim
494.	Krynicka Malwina, żona c. k. poborcy podatk. z Kolbuszowy	„ 1	„	9	„	„ „
495.	Romawiczowa Nikodema, żona Notaryusza z Radłowa	„ 1	„	9	„	„ „
496.	Jastrzębska Marya, wł. dóbr z familią z Dębna	„ 5	„	9	„	„ Litwinką.
497.	Seidner Chaja Brache, żona kupca z córką i służącą z Olkusza (Król. pol.)	„ 3	„	9	„	u Luksa.
498.	Tosiewicz Aleksander, c. k. urzędnik z Rzeszowa	„ 1	„	9	„	pod Palmą.
499.	Borkowska Stefania, żona urzędnika z Kielc	„ 1	„	9	„	na Folwarku.
500.	Gidlewska Natalia, córka urzędnika z Kielc	„ 1	„	9	„	„ „
501.	Wędrychowska Karolina, żona adwokata z Krakowa	„ 1	„	9	„	u Aptekarza.
502.	Billet Sara, żona kupca z Brzeska	„ 1	„	9	„	u Braunfelda.
503.	Kammer Alte, „ „ Rzeszowa	„ 1	„	9	„	„ „
504.	Scherz Beile, „ „ ze sługą z Brzozowa	„ 2	„	9	„	„ „
505.	Winter Sare, „ „ z Łodzi (Król. Pol.)	„ 1	„	9	„	pod Łososiem.
506.	Rabinowicz Feige, żona kupca ze służącą z Mińska (Kr. pol.)	„ 2	„	9	„	„ „
507.	Sas Ester, „ „ ze Sieniawy	„ 1	„	9	„	„ „
508.	Terek Józef, kupiec z familią ze Strzyżowa	„ 3	„	9	„	u J. Baldingera.
509.	Oks Ettel, handlarz z Gromnic	„ 1	„	9	„	„ „
510.	Beck Gittel, „ z Nowego Sącza	„ 1	„	9	„	„ „
511.	Klein Salomon, żona kupca z synem z Krakowa	„ 2	„	9	„	pod Góralem.
512.	Bogdańska Katarzyna, żona lekarza ze służącą z Krakowa	„ 2	„	9	„	„ Gwiazdą.
513.	Aberdam Mendel, kupiec z Tarnowa	„ 1	„	9	„	„ Aniołem.
514.	Lezur Wolf, kupiec z Tarnowa	„ 1	„	9	„	„ „
515.	Pawlicka Monika, córka blacharza z Tarnowa	„ 1	„	9	„	„ Zamkiem.

Razem rodzin 137 czyli **261 osób.**
Pozostało z poprzedniéj listy rodzin 378 czyli **680 osób.**
Przybyło do 2 Lipca 1875 r. „ 137 „ 261 „
Od otwarcia zakładu było razem 515 „ 941 „

Odjechali z Zakładu do dnia 9 Lipca 1875 r.:

2. Friedmann Adela z Wiednia, mieszkająca pod Potokiem Nr. 7 i 8, odjechała 6 Lipca 1875.
3. Protaszewicz z córką p. Łukaszewską z Tarnowa, mieszkał pod Szwajcarem, odjechał 7 Lipca 1875.

Krynica, dnia 10 Lipca 1875. ***Lösch,*** polit. Inspektor zdrojowy.

Główny Redaktor Dr. *Michał Zieleniewski.* Redaktor odpowiedzialny *Józef Łakociński.*

W drukarni L. Paszkowskiego. Nakładem c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy. Rządzca drukarni *Józef Łakociński*